

Česko-saské setkání archivářů v Děčíně 4.–6. 6. 2010

Jednou z oblastí činnosti České archivní společnosti je spolupráce se zahraničními kolegy. V jejím rámci se již řadu let velice úspěšně rozvíjejí kontakty také se saskými archiváři, sdruženými v Saském zemském svazu Spolku německých archivářů (Landesverband Sachsen im Verband deutscher Archivarinnen und Archivare). Saská strana v posledním desetiletí uspořádala v rámci Saských archivních dnů již tři Sasko-česká setkání archivářů (Aue 2001, Stollberg 2005, Pirna 2008), jejichž hosty byli čeští archiváři a která výrazně přispěla k posílení vzájemných kontaktů. Česká archivní společnost proto ve dnech 4.–6. června 2010 v Děčíně uspořádala recipročně Česko-saské archivní setkání, spojené s konferencí na téma „Prameny k českým a saským dějinám v archivech obou zemí“. Ke zdaru akce finančně a organizačně přispěli zejména Česko-německý fond budoucnosti, Iniciativa pro děčínský zámek, Katedra historie FF UJEP Ústí nad Labem, Zámek Děčín a oba děčínské archivy.

Saští a čeští účastníci Setkání v pátek 4. června 2010 před Státním okresním archivem Děčín

Místopředsedkyně Saského zemského svazu archivářů Dr. Grit Richter-Laugwitz předává předsedkyni ČAS doc. dr. Marii Ryantové hořčici

Organizátorům Česko-saského setkání archivářů se i přes četné pobídky bohužel nepodařilo přesvědčit českou archivářskou obec k účasti na této zajímavé akci, a tak se účastníci a referující z větší části rekrutovali z řad pracovníků Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Další „čarou přes rozpočet“ pak byla postupná dezerce saských kolegů v průběhu hlavního jednacího dne (sobota 6. června), jenž korunoval koncert a raut v Růžové zahradě děčínského zámku. Zbylí čeští účastníci a ředitel univerzitního archivu TU Chemnitz Dr. Stephan Luther se ale s nastalou situací vypořádali se ctí. Díky pracovníkům zámku byly v dalších dnech nalezeny i všechny zapomenuté svršky a brýle, takže nikdo neutrpěl hmotnou škodu.

Exkurzní a výletovou část setkání zahájila páteční návštěva děčínské pobočky Státního oblastního archivu v Litoměřicích, procházka na Pastýřskou stěnu, prohlídka Státního okresního archivu Děčín a přednáška o nejstarších vobrazeních Děčína. Během přesunu mezi archivy se saští kolegové dozvěděli základní údaje o historii města, systému českého archivnictví, archivní legisla-

tivě, úkolech, mzdách a problémech děčínských archivářů a tito recipročně získali poznatky o fungování archivnictví a všedním životě archivářů v Sasku. V podobném duchu ostatně probíhalo i posezení v restauraci hotelu Koruna, které se protáhlo až do pozdních večerních hodin.

Sobotní konferenci nazvanou příznačně „Prameny k českým a saským dějinám v archivech obou zemí“ poctili svou přítomností ředitel Odboru archivní správy a spisové služby Dr. Václav Babička, ředitel Státního oblastního archivu v Litoměřicích Dr. Marek Poloncarz a místopředsedkyně Saského zemského svazu archivářů Dr. Grit Richter-Laugwitz, která kromě poselství saských archivářů předala předsedkyni České archivní společnosti doc. Marii Ryantové sklenici delikatesní budyšínské hořčice. Po zahajovacích projevech, které, ostatně jako celé jednání bravurně tlumočili manželé Dr. Olga a Ondřej Staňkovi, vystoupili se svými zajímavými referáty o pramenech k lužickým klášterům v českých a saských archivech a dějinám saského vpádu do Čech Dr. Jan Zdichynec a Dr. Oldřich Kortus z ÚČD FF UK. Poté přednášel Dr. Peter Wiegand o mapách severních Čech (zejména hraničních), uložených ve fondech drážďanského Hauptstaatsarchivu a své poutavé vyprávění doprovodil bohatým obrazovým materiálem. Jeho referát vzbudil velký zájem severočeských archivářů, kteří ve

Dr. Peter Wiegand přednáší o mapách severních Čech uložených v drážďanském Hauptstaatsarchivu

Pohled do jednacího sálu s překladatelským pracovištěm manželů Staňkových

svých institucích pečují o podobný materiál týkající se Saska. Při společném obědě byl dokonce vysloven nápad uspořádat společnou česko-saskou výstavu těchto kartografických skvostů, k čemuž, doufejme, v nejbližší době dojde. Dopolední program pokračoval referáty Mgr. Martina Myšičky ze SOKA Most „*Kontakty města Mostu se Saskem a Lužicí při stavbě kostela Nanebevzetí Panny Marie (1517–1519)*“ a Mgr. Kateřiny Matasové z FF UJEP „*Horní města v Krušných horách*“. Doc. Ludmila Sulitková (FF UJEP) poté přítomným představila ediční projekt „*Libri civitatis*“, v rámci kterého jsou dokumentovány a vydávány městské knihy v České republice.

Odpolední část konference byla již zcela v režii pracovníků SOA v Litoměřicích – Dr. Květoslava Kocourková (SOKA Teplice) přítomné seznámila s životem teplického podnikatele Ludwiga Williama Franze Bramsche, Mgr. Jan Němec (SOKA Děčín) hovořil o saských producentech keramiky na severu Čech a Dr. Eduard Mikušek (SOA Litoměřice, pobočka Žitenice) pronesl velice zajímavý referát o politickém působení německého historika Heinricha Wuttkeho v Čechách. Odpolední program konference zakončil Mgr. Otto Chmelík (SOA Litoměřice, pobočka Děčín) poutavou přednáškou o osudech děčínských obrazů Caspara Davida Friedricha.

Velmi příjemnou akci, které dokonce přálo počasí, zakončil úžasný koncert cisteristy Michala Müllera v salle terreně Růžové zahrady děčínského zámku, na nějž volně navázal zmíněný raut.

Jan Němec

Jednou z mých prvních povinností ve funkci předsedkyně ČAS byla účast na saském archivním sjezdu, spojeném se sasko-českým setkáním archivářů, které se konalo ve dnech 23.–25. května 2008 v Pirně. Na setkání, jehož se spolu se mnou zúčastnilo asi deset českých kolegů a kolegů především ze severních Čech, se nám všem dostalo skvělého přijetí a výjimečné pozornosti. Současně jsem si ale poněkud zděšeně uvědomila, že zatímco na saské straně se jedná již o třetí akci tohoto druhu v řadě (po prvním setkání v roce 2001 v Aue a druhém v roce 2005 ve Stollbergu), česká strana uspořádání podobného setkání dosud stále dluží – a protože navíc bylo možné u saských kolegů přes jejich úžasnou pohostinnost vycítit určité očekávání, neváhala jsem možná poněkud troufale vystoupit se slibem, že uspořádání dalšího setkání bude na nás, i když vzhledem k pravidelné celostátní konferenci, která se měla konat v roce 2009, nejdříve za dva roky. I tak byl tento slib přijat velmi příznivě – a naštěstí nezůstalo jen při něm. Ještě v podzimních měsících roku 2009 bylo definitivně dohodnuto, že se setkání uskuteční v Děčíně a ve spolupráci s ředitelem tamního Státního okresního archivu J. Němce byl dojednáán vhodný termín a rezervován jednací sál zámku. V březnu 2010 pak byla přiznána dotace Česko-německého fondu budoucnosti a v průběhu jarních měsíců jsme pak ještě za vydatného přispění O. Chmelíka z děčínské pobočky litoměřického SOA dojednali detailní program celé akce. Oběma kolegům bych chtěla za její přípravu a zdárný průběh vyslovit velké poděkování, oba mají – spolu s takřka zázračně se vylepšeným počasím – na úspěchu celého setkání výrazný podíl.

Marie Ryantová

Erstes Tschechisch-Sächsisches Archivarstreffen vom 4. bis 6. Juni 2010 in Děčín

„Quellen zur Geschichte Böhmens und Sachsens in den Archiven beider Länder“ lautete der Titel des ersten offiziellen Tschechisch-Sächsischen Archivarstreffens in Děčín/Tschechien. Veranstaltet wurde es von der Tschechischen Archivgesellschaft und den staatlichen Archiven in Děčín in Zusammenarbeit mit dem Landesverband Sachsen im VdA. Die Initialzündung für das Treffen ging von der Vorsitzenden der Tschechischen Archivgesellschaft, Frau Dr. Marie Ryantowa aus, die die sächsischen Kollegen nach drei bislang vom Landesverband Sachsen organisierten Sächsisch-Böhmischen Archivarstreffen (im Rahmen des Sächsischen Archivtages) nach Tschechien eingeladen hatte. Die sächsischen Archivarinnen und Archivare wurden durch Kolleginnen und Kollegen aus dem Sächsischen Staatsarchiv, dem Stadtarchiv Leipzig, dem Archivverbund Bautzen sowie dem Universitätsarchiv Chemnitz vertreten. Sie erlebten mit einem Stadtrundgang in Děčín, dem Blick in das Staatliche Gebietsarchiv Leitmeritz, Zweigstelle Děčín und in das Staatliche Kreisarchiv Děčín sowie den Vorträgen am Samstag ein sehr abwechslungsreiches Programm. Dabei wurden die sächsischen Archivarinnen und Archivare von überaus herzlichen Gastgebern umsorgt, die die Fragen der Gäste zu den Strukturen des tschechischen Archivwesens sowie den Aufgaben und Problemen der Kollegen vor Ort geduldig beantworteten. Dabei erfuhren die sächsischen Gäste viel Wissenswertes und es kam sehr schnell ein kollegialer Austausch zu Stande. Die Vorträge am Samstag, dank der finanziellen Unterstützung durch den Deutsch-Tschechischen Zukunftsfond alle simultan gedolmetscht, behandelten vor allem die Quellen zur Geschichte Böhmens in deutschen und tschechischen Archiven. Eingeleitet wurde die Tagung durch Grußworte von Frau Ryantowa und Frau Richter-Laugwitz als Vertreterinnen der Archivverbände sowie vom Direktor der Archivverwaltung in Prag, Dr. Babicka, und vom Direktor des Staatlichen Gebietsarchivs Leitmeritz, Dr. Poloncarz. Von deutscher Seite steuerte Dr. Peter Wiegand, Sächsisches Staatsarchiv, Hauptstaatsarchiv Dresden, eines sehr interessanten Vortrag zur kartographischen Überlieferung Nordböhmens im Hauptstaatsarchiv Dresden bei. Inhaltlich waren die Oberlausitz und das Erzgebirge – als geographisch unmittelbar an Tschechien angrenzende Gebiete – Schwerpunkte der Ausführungen. Alle Teilnehmer bewerteten das Treffen als überaus gelungen. Es hat wesentlich dazu beigetragen, die Kontakte zwischen den Archivarinnen und Archivaren beider Länder und insbesondere zwischen der Tsche-

chischen Archivarsgesellschaft und dem Landesverband Sachsen im VdA weiter zu intensivieren. Die nach langer grauer Regenzeit endlich herausgekommene Sonne trug ihr übriges zur guten Stimmung bei. Viele der sächsischen Kolleginnen und Kollegen waren sich einig, dass das nicht ihr letzter Besuch speziell in Děčín war.

Grit Richter-Laugwitz
Stellv. Vorsitzende des Landesverbandes Sachsen im VdA